

Звіт

про проведення опитування здобувачів вищої освіти щодо дотримання академічної доброчесності під час реалізації освітнього процесу в Дунайському інституті водного транспорту Державного університету інфраструктури та технологій

На підставі Положення про опитування (затверджено наказом ДУІТ №02.1-04-532/з від 23.09.2019), згідно наказу в.о. ректора Державного університету інфраструктури та технологій від 15 квітня 2021 року за номером 13-04-219/з Про внесення змін до Плану заходів щодо опитування учасників освітнього процесу на період 2021-2023 рр., Плану проведення опитувань учасників освітнього процесу у ДІВТ ДУІТ на 2022-2023 н.р., у період з 09 по 27 січня 2023 року було проведено анонімне опитування здобувачів щодо дотримання академічної доброчесності під час реалізації освітнього процесу в Дунайському інституті водного транспорту Державного університету інфраструктури та технологій шляхом застосування електронних анкет (за допомогою Google форм). Опитування стосується як запобігання випадків академічної недоброчесності, так і наступних аспектів:

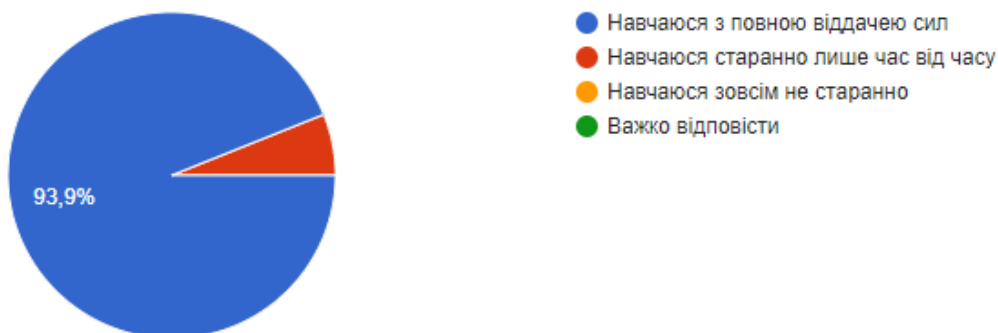
- конфліктів між здобувачами освіти, активістами, викладачами та адміністрацією інституту;
- ефективності вирішення конфліктних ситуацій в інституті;
- випадків сексизму та домагань;
- інших важливих аспектів побудови безпечного та доброчесного освітнього середовища.

Здобувачів проінформували, що опитування є дуже важливою складовою процесу оцінювання якості викладання та сприяє поліпшенню організації освітнього процесу. Також було наголошено на забезпеченні анонімності процесу анкетування.

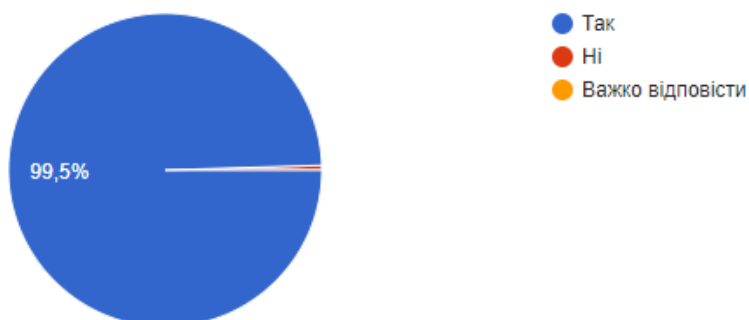
Результати опитування здобувачів вищої освіти були відображені у відсотковому значенні відповідно до кількості респондентів, що надали відповідь на те чи інше питання в анкеті.

Всього було опитано 411 респондентів.

На запитання «Як, в цілому, Ви оцінюєте свою старанність у навчанні?» 93,9% респондентів відповіли «навчаюся з повною віддачею сил», 6,1% опитаних навчаються старанно лише час від часу.

На запитання «Чи відомо Вам, що таке академічна доброчесність?» 99,5% респондентів надали відповідь «так», 0,5% надали відповідь «ні».

На запитання «Наскільки Ви погоджуєтеся з наступними твердженнями?»:

- в ДІВТ ДУІТ я отримую якісну освіту;
- я задоволений освітньою програмою, за якою навчаюсь;
- загалом здобувачі освіти, з якими я навчаюсь, дотримуються правил академічної доброчесності;
- я повністю проінформований про принципи академічної доброчесності»

Відповіді респондентів були такими: 411 опитаних повністю погодились з тим, що вони повністю проінформовані про принципи академічної доброчесності; в ставленні до твердження «загалом здобувачі освіти, з якими

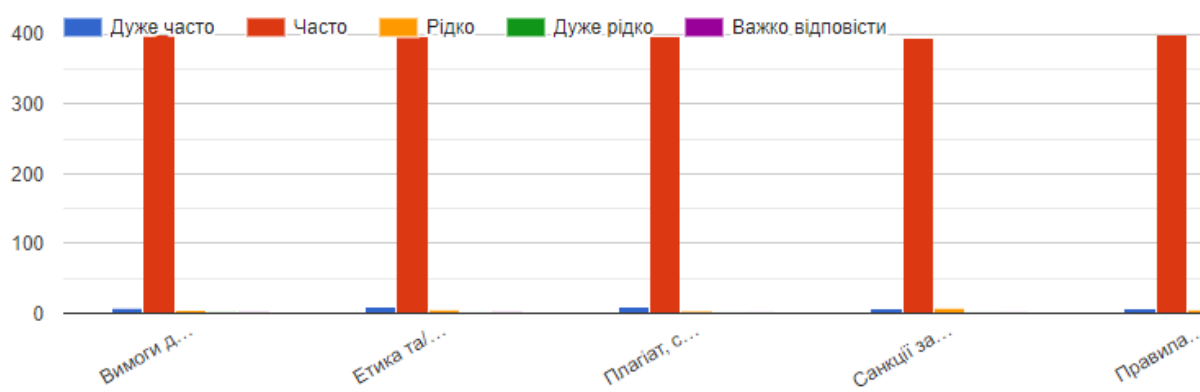
я навчаюсь, дотримуються правил академічної доброчесності» 407 опитаних відповіли «повністю погоджуюся», 2 – «радше погоджуюсь», 1 – «радше не погоджуюсь», 1 – «взагалі не погоджуюсь»; в ставленні до твердження «я задоволений освітньою програмою, за якою навчаюсь» 402 опитаних відповіли «повністю погоджуюся», 8 – «радше погоджуюсь», 1 – «радше не погоджуюсь»; в ставленні до твердження «в ДІВТ ДУІТ я отримую якісну освіту» 404 опитаних відповіли «повністю погоджуюся», 6 – «радше погоджуюсь», 1 – «радше не погоджуюсь».

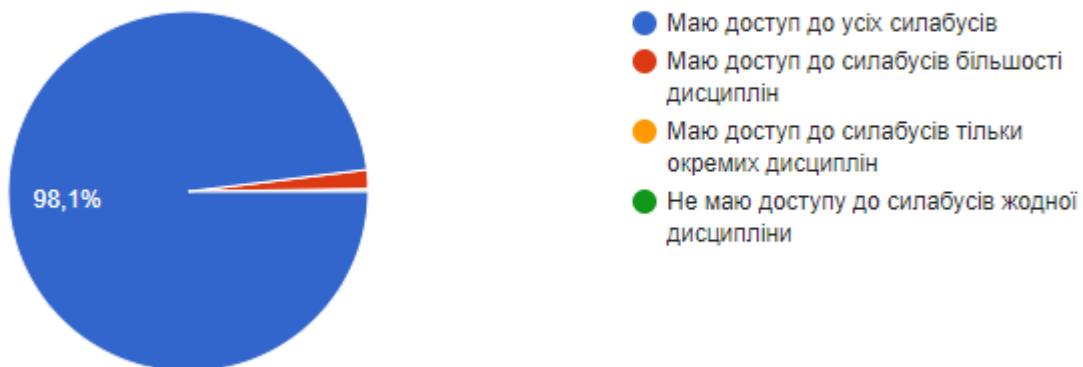
З реалізацією таких складових політики ДІВТ ДУІТ в дотриманні принципів та правил академічної доброчесності, як впровадження в ДІВТ ДУІТ модулю «Основи академічного письма» в рамках дисципліни «Університетські студії» ознайомлені 409 опитаних, 2 – не ознайомлені; ознайомлені з принципами академічної доброчесності – 411 опитаних. З механізмом реалізації таких складових політики ДІВТ ДУІТ, як перевірка академічних текстів здобувачів (курсівих та інших науково-дослідних робіт тощо) на плагіат ознайомлені 411 опитаних; про необхідність перевірки академічних текстів науково-педагогічних працівників (дисертації, монографії, підручники тощо) на плагіат ознайомлені 410 опитаних, відповідь «не відомо» надав 1 опитаний.

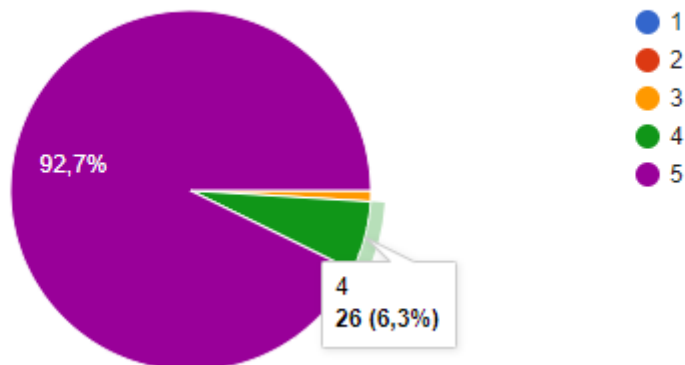
Відповіді на наступне питання дозволили з'ясувати, як часто протягом семестру опитувані обговорювали з викладачами наступні питання. Так, за частотністю обговорення питання розподілились таким чином – «часто» обговорювались питання про правила цитування запозичених текстів та правила посилання на використану літературу (399 опитаних), плагіат, списування та інші порушення (397 опитаних), етика та/ або академічна доброчесність та санкції за плагіат (по 395 опитаних); «рідко» обговорювались питання про правила цитування запозичених текстів та правила посилання на використану літературу (5 опитаних), плагіат, списування та інші порушення (3 опитаних), етика та/ або академічна доброчесність (5 опитаних) та санкції за плагіат (8 опитаних).

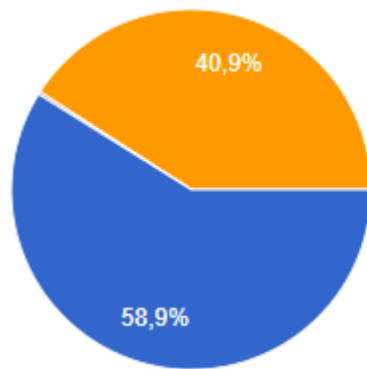
На запитання «Чи маєте Ви доступ до силабусів (тематичних планів курсів)?» 98,1% респондентів відповіли, що мають доступ до усіх силабусів, а 1,9% – що мають доступ до силабусів більшості дисциплін.

Зрозумілість критеріїв оцінювання письмових робіт з дисциплін 92,7% респондентів оцінили на «5» за п'ятибальною шкалою, 6,3% – на «4» та 1% – на «2».

На запитання «Чи доводилося Вам звертатися до викладачів з проханням про надання критеріїв оцінювання або більш вичерпне їх пояснення?» 58,9% респондентів надали відповідь «так, отримав/-ла вичерпну відповідь», 40,9% опитуваних не зверталися до викладачів з таким питанням і 0,2% зверталися, але пояснення критеріїв не отримав/-ла.

- Так, отримав/-ла вичерпну відповідь
- Так, але пояснення критеріїв не отримав/-ла
- Ні

Відповідь на наступне питання засвідчила повну відсутність (100%) випадків необ'єктивного оцінювання результатів навчання з боку викладачів.

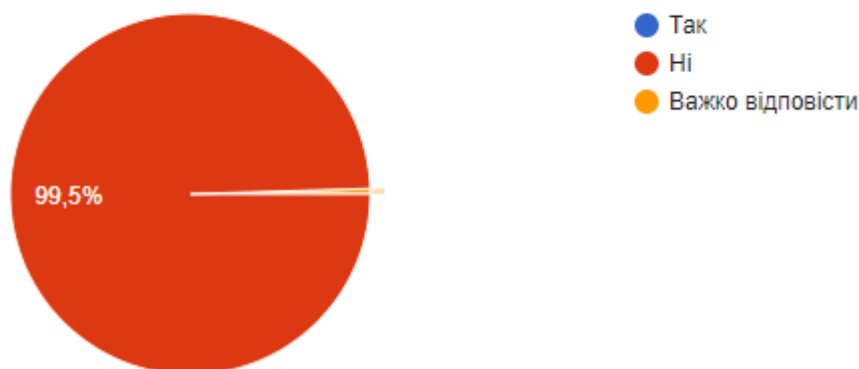

- Ні
- Так

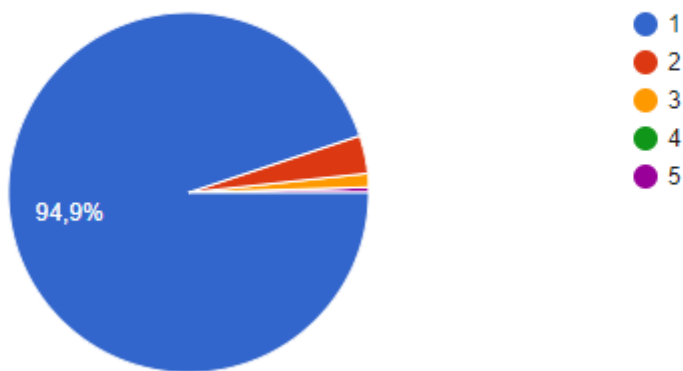
Зазвичай у 99,8% випадків викладачі надають повну інформацію здобувачам, докладно роз'яснюючи вимоги та критерії оцінювання курсових робіт та інших видів письмових науково-дослідних завдань, та лише у 0,2% випадків викладачі формально інформують про такі вимоги, не роз'яснюючи їх.

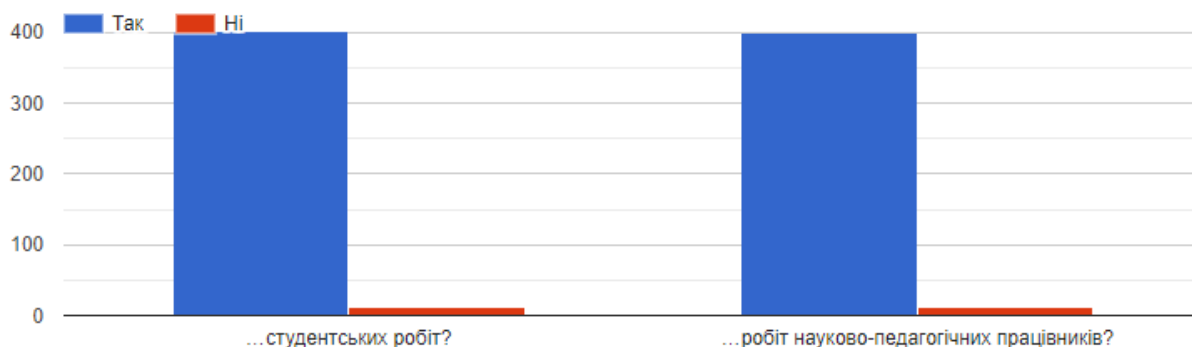
На запитання «Чи доводилося Вам писати однакові роботи для різних дисциплін?» 99,5% опитаних надали відповідь «ні», 0,5% опитаних було важко надати відповідь.

На запитання «Оцініть, як часто Вам доводилося зустрічати дублювання тем на різних дисциплінах (від 1 – «взагалі не доводилось» – до 5 – «дуже часто»)» 94,9% опитаних обрали відповідь «взагалі не доводилось», 5,1% опитаних іноді зустрічались з дублюванням тем на різних дисциплінах.

Переважає більшість опитаних вважає, що роботи здобувачів (98%) та роботи науково-педагогічних працівників (100%) доцільно перевіряти на плагіат.

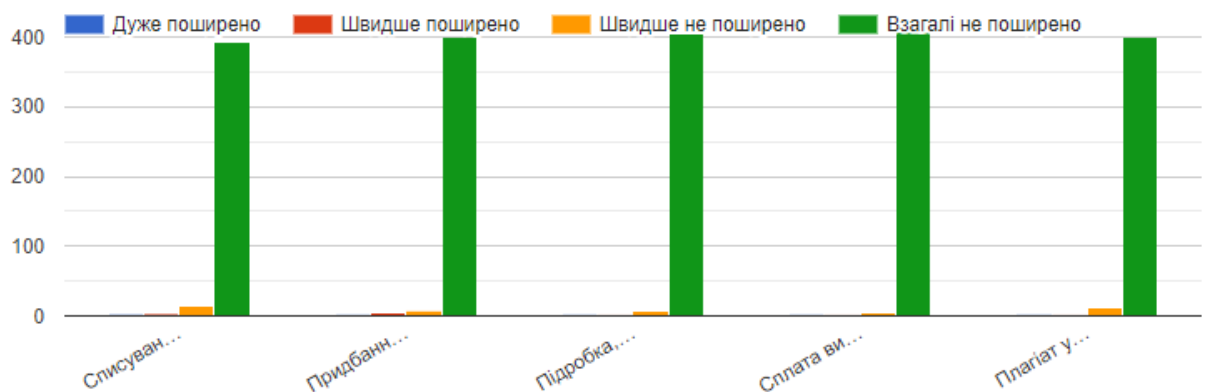
На питання щодо поширеності серед однокурсників наступних проявів поведінки отримали такі відповіді:

- плагіат у навчальних роботах (курсівих та інших видах науково-дослідних завдань) – 398 опитаних вважають, що він взагалі не поширений, 13 – швидше не поширений;
- списування зі шпаргалок, смартфонів на екзаменах/заліках – 391 опитаний вважає, що воно взагалі не поширене, 20 - швидше не поширене;
- придбання готових робіт (курсівих, реферати, лабораторні роботи) – 400 опитаних вважають, що воно взагалі не поширене, 11 – швидше не поширене;
- підробка, підтасування, фальсифікація даних в навчальних роботах (наприклад, підміна даних, підробка результатів досліджень тощо) – 404

опитаних вважають, що ця практика взагалі не поширена, 7 – швидше не поширена;

– сплата викладачеві за складання екзамену/заліку або підвищення оцінки – 408 опитаних вважають, що вона взагалі не поширена, 3 – швидше не поширена.

На питання щодо поширеності серед однокурсників наступних проявів поведінки під час виконання робіт отримали такі відповіді:

– видання виконаної іншим автором роботи за свою без внесення до неї жодних змін – 399 опитаних цей прояв вважають взагалі не поширеним, а 12 – швидше не поширеним;

– дослівне копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) без належного оформлення цитування – 400 опитаних вважають цей прояв взагалі не поширеним, а 11 – швидше не поширеним;

– внесення незначних правок у скопійований матеріал (перефразування речень, зміна порядку слів у них тощо) без належного оформлення цитування – 395 опитаних цей прояв вважають взагалі не поширеним, 13 – швидше не поширеним, а 3 – швидше поширеним;

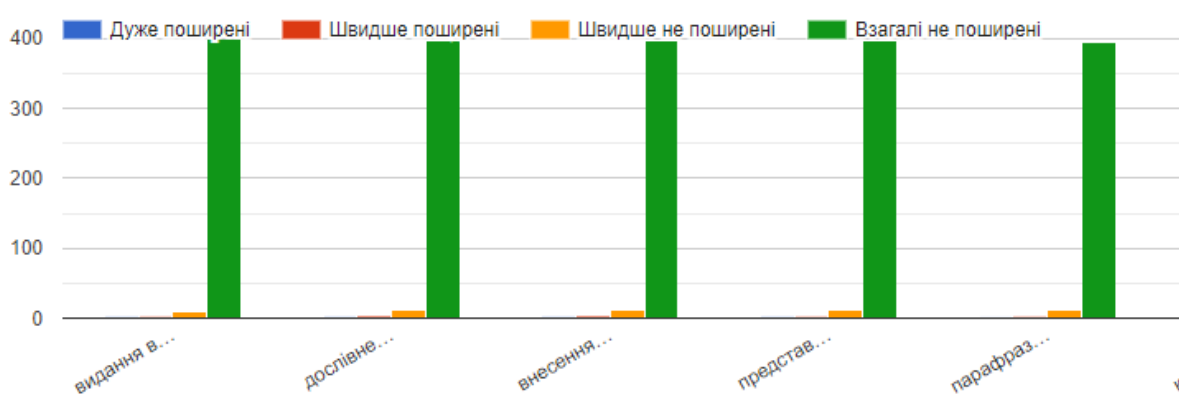
– представлення суміші власних і запозичених аргументів без належного цитування – 398 опитаних вважають цей прояв взагалі не поширеним, 11 – швидше не поширеним, 2 – швидше поширеним;

– парафраза – переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту; сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних зворотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці

(збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі розміщеної в мережі Інтернет) – 395 опитаних вважають цей прояв взагалі не поширеним, 13 – швидше не поширеним, 2 – швидше поширеним, а 1 – дуже поширеним;

– компіляція – створення значного масиву тексту без поглибленого вивчення проблеми шляхом копіювання тексту із низки джерел без внесення до нього правок, з посиланням на авторів та «маскуванням» шляхом написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту – 396 опитаних вважають цей прояв взагалі не поширеним, 11 – швидше не поширеним, 4 – швидше поширеним;

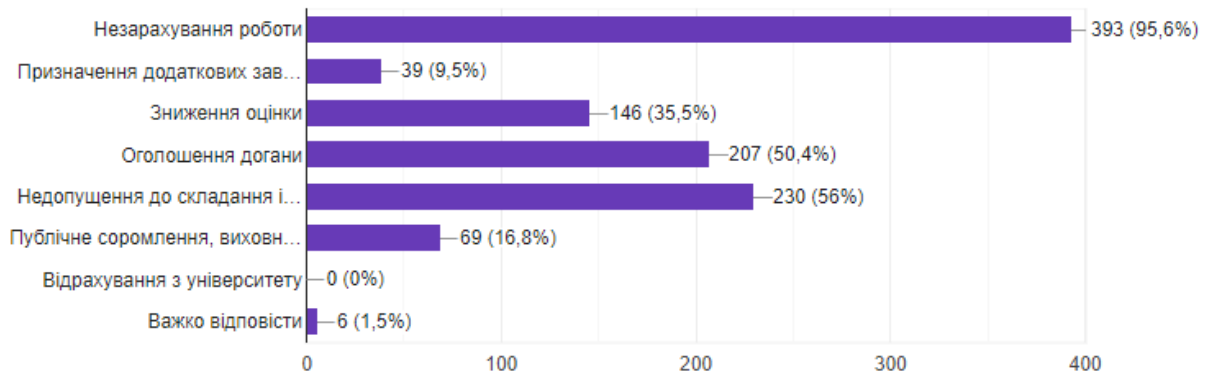
– самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів – 400 опитаних вважають цей прояв взагалі не поширеним, 9 – швидше не поширеним, а 2 – швидше поширеним.

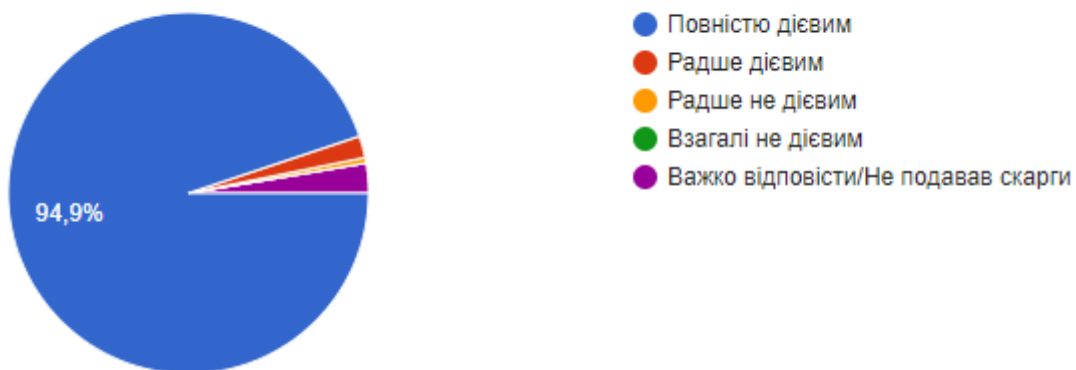
Опитуваним було запропоновано визначити, які санкції щодо здобувачів освіти у разі виявлення і доведення плагіату у їх академічних текстах вони вважають справедливими. Відповіді розподілились так:

- незарахування роботи – 95,6%;
- призначення додаткових завдань – 9,5%;
- зниження оцінки – 35,5%;
- оголошення догани – 50,4%;
- недопущення до складання іспиту/заліку - 56%;
- публічне соромлення, виховна бесіда – 16,8%;
- важко відповісти – 1,5%.

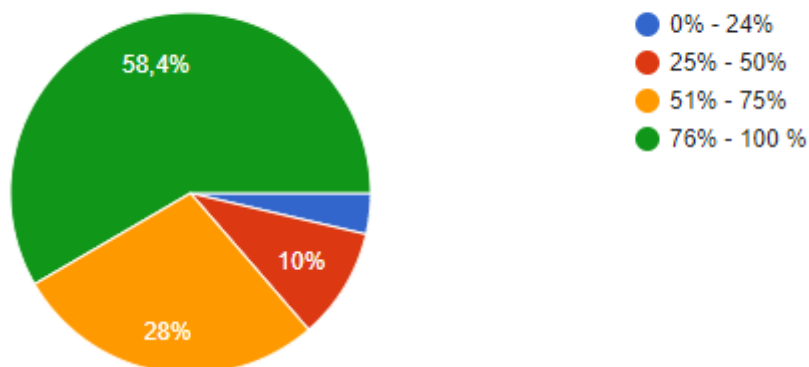
Жоден опитуваний не обрав варіант «відрахування з університету».

94,9% опитаних вважають механізм подачі скарги щодо незадоволеності освітнім процесом в інституті дієвим, 2,1% – радше дієвим, решта респондентів – радше не дієвим або їм було важко відповісти (або не подавали скарги).

На питання щодо дисциплінованості у відвідуванні занять 58,4% опитаних відповіли, що вони відвідали 76-100% занять, 28% опитаних – 51-75% занять, 10% опитаних – 25-50% занять, 4% опитаних – 0-24% занять.

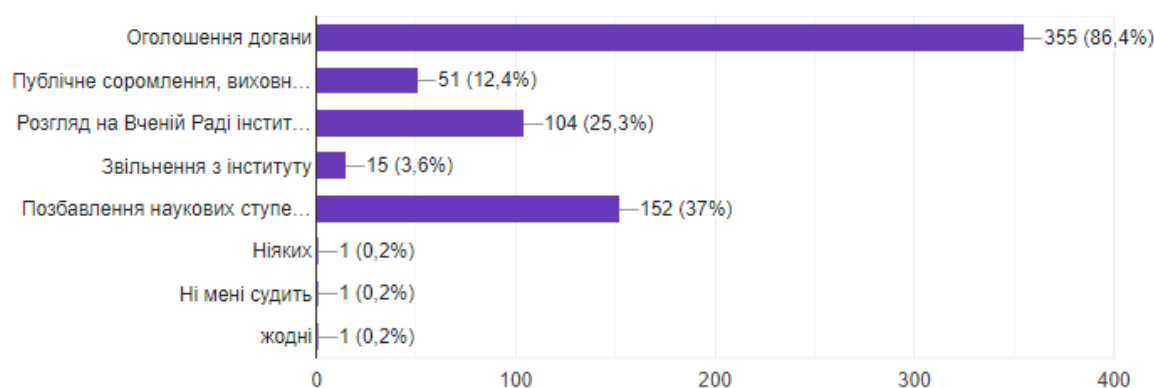

На питання «Чи поєднуєте Ви навчання з роботою?» 37,2% опитаних відповіли, що зараз не працюють, але працювали раніше, 33,1% відповіли, що працюють з частковою зайнятістю, 21,2% – не працюють і не працювали раніше, 8,5% опитаних працюють з повною зайнятістю.

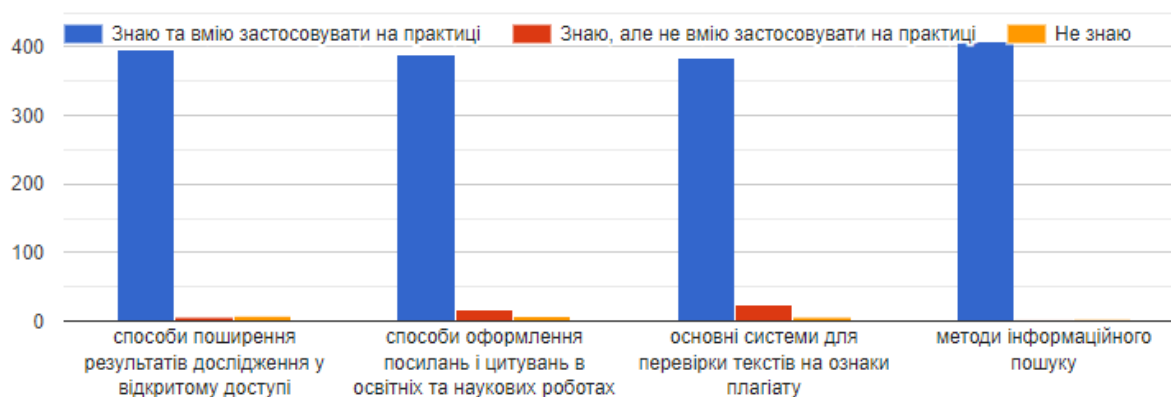
Щодо санкцій відносно науково-педагогічних працівників у разі виявлення і доведення плагіату у їх академічних текстах (дисертації, монографії, підручники тощо) респонденти вважають справедливими такі:

- оголошення догани – 86,4%;
- публічне соромлення, виховна бесіда – 12,4%;
- розгляд на Вченій Раді інституту – 25,3%;
- звільнення з інституту – 3,6%;
- позбавлення наукових ступенів/вчених звань – 37%.

Рівень володіння знаннями/навичками, пов'язаними із дотриманням принципів академічної доброчесності, респонденти оцінили так:

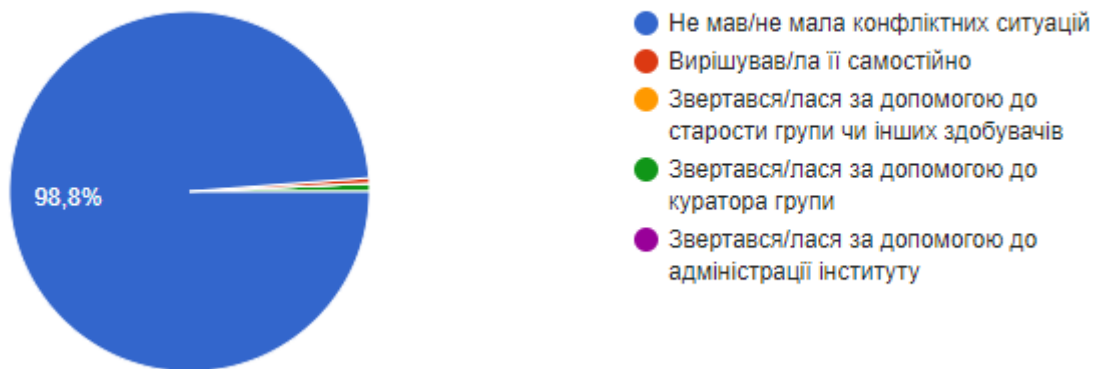
- основні системи для перевірки текстів на ознаки плагіату – 390 здобувачів знають та вміють застосовувати на практиці, 18 – знають, але не вміють застосовувати на практиці, 3 – не знають;
- методи інформаційного пошуку – 411 здобувачів знають та вміють застосовувати на практиці;
- способи поширення результатів дослідження у відкритому доступі – 403 здобувачі знають та вміють застосовувати на практиці, 4 – знають, але не вміють застосовувати на практиці, 4 – не знають;
- способи оформлення посилань і цитувань в освітніх та наукових роботах – 395 здобувачів знають та вміють застосовувати на практиці, 10 – знають, але не вміють застосовувати на практиці, 6 – не знають.

Відповіді респондентів на наступне питання підтвердили відсутність конфліктних ситуацій в освітньому процесі, так відсутність конфліктів з викладачами та з представниками адміністрації інституту підтвердили 100% здобувачів, проте 1% здобувачів мав конфлікт зі здобувачами.

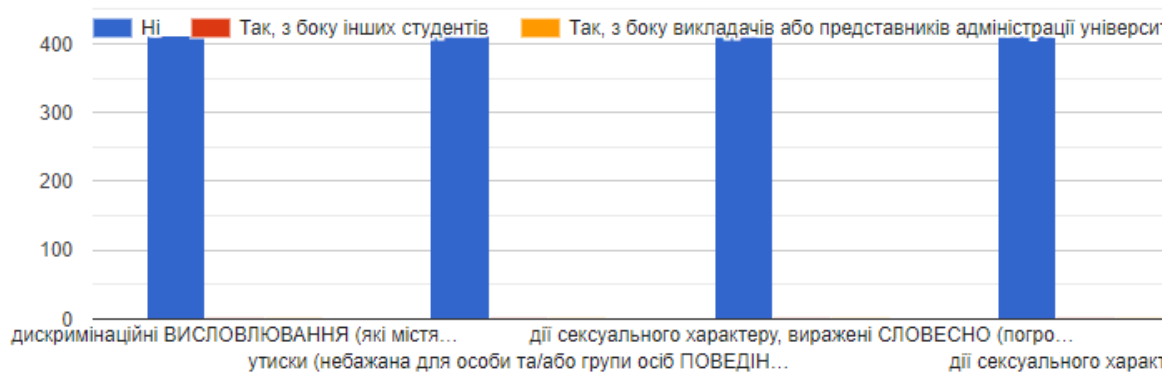

У разі виникнення конфліктних ситуацій 1% здобувачів звертається по допомогу до куратора групи або до адміністрації інституту.

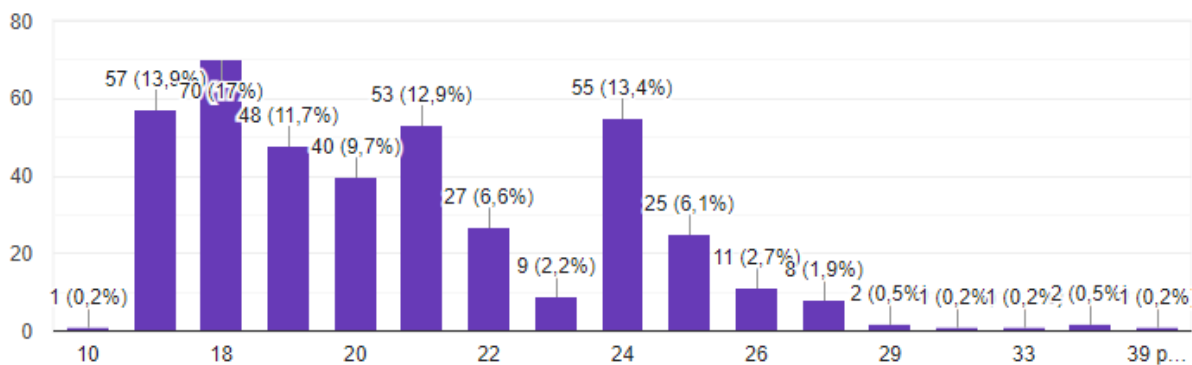

100% респондентів заперечили наявність в інституті з боку інших осіб щодо них таких проявів поведінки, як:

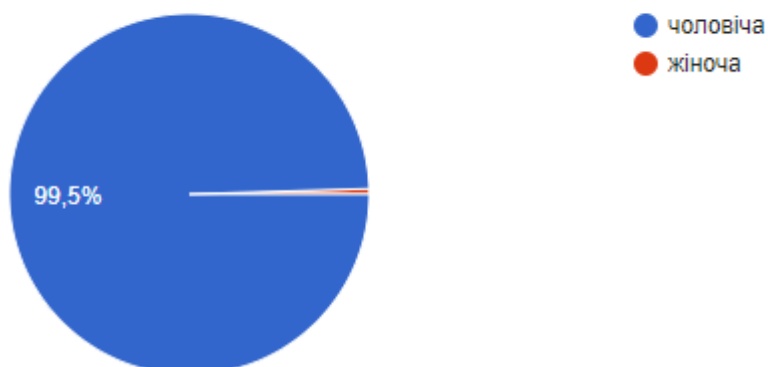
- дискримінаційні висловлювання (які містять образливі, принизливі твердження щодо осіб на підставі статі, зовнішності, одягу, сексуальної орієнтації тощо);
- утиски (небажана для особи та/або групи осіб поведінка, метою або наслідком якої є приниження їхньої людської гідності за певними ознаками або створення стосовно такої особи чи групи осіб напруженої, ворожої, образливої або зневажливої атмосфери);
- дії сексуального характеру, виражені словесно (погрози, залякування, непристойні зауваження);
- дії сексуального характеру, виражені фізично (доторкання, поплескування).

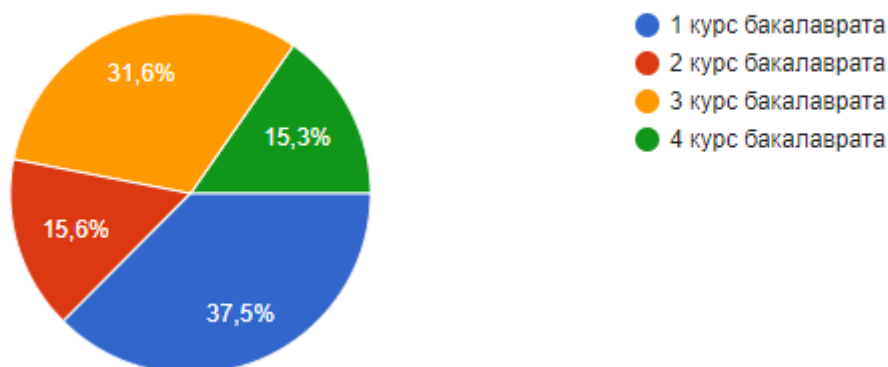
В опитуванні взяли участь респонденти віком від 17 до 34 років: переважна більшість респондентів віком 18 років – 17%, 17 років – 13%, 19 років – 11%, 20 років – 9,7%, 21 років – 12,9%, 22 роки – 6,6%, 23 роки – 2,2%, 24 роки – 13,4%, 25 років – 6,1%, 26 років – 2,7%, 27 років – 1,9%, по 0,5% та менший відсоток – віком від 29 та більше.

99,5% опитаних – респонденти чоловічої статі, 0,5% – особи жіночої статі.

Переважає кількість учасників опитування – здобувачі 1-ого курсу – 37,5%, здобувачів 2-ого курсу – 15,6%, 3-ого – 31,6%, 4-ого – 15,3%.

В опитуванні взяли участь здобувачі вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійними програмами «Навігація і управління морськими суднами» (37,7%), «Управління судновими технічними системами і комплексами» (41,1%) та «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики» (21,2%).

Разом все це свідчить про достатньо високий рівень інформованості респондентів щодо дотримання академічної доброчесності та всіх можливих наслідків з питань виявлення академічного плагіату. Результати анкетування розглянуті та обговорені на засіданні випускової кафедри СВ та ЕТС на ВТ та на засіданні Вченої ради ДІВТ ДУІТ. Зазначено, що академічна доброчесність як складова системи якості освітнього процесу в Дунайському інституті водного транспорту Державного університету інфраструктури та технологій не буде залишатися у площині теоретичних обговорень та

потребує аналізу конкретних випадків порушення «академічної етики». Саме відкрите та добросовісне ставлення до поодиноких випадків порушення академічної доброчесності потребує продовження проведення заходів для попередження академічної недоброчесності та інших можливих перешкод на шляху побудови безпечного та добросовісного освітнього середовища. Отримані висновки будуть враховані при визначенні особливостей організації та покращення якості освітнього процесу протягом 2022-2023 навчального року.

Директор ДІВТ ДУІТ

Олена ДАКІ

Голова Ради з якості освіти

ДІВТ ДУІТ

Олена БАЙРАМОВА